

PRAVDA/NEPRAVDA o pavúčej sieti

(označte správnu odpoveď)

1. Na svete je popísaných takmer 4 tisíc druhov pavúkov.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
2. Pavučina je taká pevná stavba, že vydrží v použiteľnom stave najmenej celý týždeň.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
3. Pavúk na produkciu pavučiny musí vyrábať v svojom tele bielkovinu fibroín, čo je energeticky veľmi náročné. Preto pavúky iba výnimočne budujú úplne novú pavučinu – pri tvorbe novej pavučiny najskôr zožerú zvyšky pavučiny starej, a recyklujú tak vlastne surovinu na jej výrobu – bielkovinu fibroín.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
4. Pavúk vyrába pavúčie vlákno tzv. súkaním.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
5. Ak by sme ovinuli Zem na rovníku vláknom zo siete pavúka (cca 40 tisíc kilometrov), vlákno by vážilo iba približne 1 kg.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
6. Pavúk vie vyrobiť veľmi silné lepidlo, ktorým prilepuje sieť k podkladu – vlákno je k podkladu prilepené tak dobre, že hoci je pavučina veľmi pevná, skôr sa pretrhne, ako by sa odlepila od podkladu.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
7. Vlákno pavúkov je desaťkrát pevnejšie ako syntetické vlákno kevlar, používané na výrobu nepriestrelných viest.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
8. Pavúky si vedú pavúčie siete utkať aj pod vodou.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
9. Z vlákien pavúkov sa robia rôzne odevné doplnky – napríklad rukavice.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
10. Na svete boli/sú pavúčie farmy, určené na produkciu vlákien pavúkov ako suroviny pre napr. stavebný priemysel.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
11. Pavúčie siete sú využiteľné v medicíne – ako náhrada tkanív pri transplantáciách či ako materiál na šitie v chirurgii.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐
12. Niektoré pavúky (križiak napr.) vie vybudovať svoju sieť tak, že hmyzu pripomína kvet.	PRAVDA ☐	NEPRAVDA ☐

Na webe www.biolearn.eu/sk nájdete ku každému prírodnému vzoru prepojenia na vzdelávací prístup STEAM a tipy na doplňujúce zdroje.

Správne odpovede pre pedagóga + doplňujúce info

1. nepravda – na svete je popísaných vyše 40 tisíc druhov pavúkov, na Slovensku takmer 1000 druhov
2. nepravda – pavúky vytvárajú pavučinu nanovo priemerne každý deň, záleží na tom, ako veľmi je pavučina poničená (či už vplyvom poveternostných podmienok alebo rôznymi inými mechanickými spôsobmi poškodenia)
3. pravda
4. nepravda – správny výraz je snovanie
5. nepravda – vážilo by iba pol kg
6. pravda
7. pravda
8. pravda – hoci to platí iba pre jediného známeho vodného pavúka vodnára striebřistého
9. pravda
10. polopravda – nie pre stavebný, ale pre odevný a farmaceutický priemysel
11. pravda
12. pravda – križiak (ale aj iné druhy pavúkov) vie vyprodukovať také vlákna, ktoré odrážajú ultrafialové žiarenie, ktoré je človeku neviditeľné, ale vidí ho hmyz a pavučina môže hmyzu pripomínať kvet, čím hmyz do svojej siete láka. Ultrafialové žiarenie vidia aj vtáky, ktoré sa tak naopak vedia v takom prípade pavúčej sieti vyhnúť a neponičiť ju.